

и срѣдното, а много дребното и едрото земе-
дѣлско стопанство играятъ роля на второ-
степенни флангове на основния масивъ.
Сега, значи, можемъ вече да изразимъ още
по-точно предишното си твърдение, като ка-
жемъ, че, макаръ то и да запазва цѣлото си
значение за българското земеделско стопан-
ство въобще, но най-вече е приложимо спе-
циално за селското ни земеделско стопанство
и въ по-малка степенъ — за градското. И
наистина: нѣма нито единъ окръгъ, въ който
на дребното селско земеделско стопанство
да се пада по-малко отъ една трета отъ цѣ-
лата площъ на селското земеделско стопан-
ство въ окръга или по-малко отъ една чет-
въртъ отъ цѣлата площъ на селското земе-
дѣлско стопанство да не се пада на стопан-
ство съ срѣденъ размѣръ. И обратно: нѣма
нито единъ окръгъ, въ който ролята на много
дребното селско земеделско стопанство да се
изразява съ повече отъ $4\frac{1}{2}\%$ отъ цѣлата
площъ на селското земеделско стопанство въ
окръга, а ролята на едрото селско земедел-
ско стопанство да достига до една пета отъ
цѣлата площъ въ декари на селското земе-
дѣлско стопанство въ окръга.

Колкото се отнася до градското земедел-
ско стопанство, виждаме, че, макаръ и въ
него, изобщо взето, преобладаваще значение
да иматъ дребното и срѣдното земеделско
стопанство, ролята на много дребното и
едрото личи по-ясно, отколкото въ селското
земеделско стопанство. Именно поради това
може и да се случи въ отдѣлни окръзи зна-
чението на дребното земеделско стопанство
да спадне до една пета отъ цѣлата площъ
на градското земеделско стопанство въ окръга
и дори до една четиринадесета за срѣдното
земеделско стопанство, а пъкъ земеделскитѣ
стопанства съ много дребенъ и едъръ раз-
мѣръ могатъ да се покачатъ до една трета
и дори да надминатъ половината отъ цѣлата
площъ на градското земеделско стопанство
въ отдѣлни окръзи.

Ако минемъ сега на въпроса за географ-
ското разположение на земеделското ни сто-
панство, преди всичко, ще трѣбва да изоста-
вимъ изследването на селското земеделско
стопанство съ много дребенъ размѣръ, за-
щото то заема много малка частъ отъ цѣлата
площъ на земеделското стопанство въ отдѣл-
нитѣ окръзи: отъ 1.43% (Бургазъ) — мини-
мумъ, до 4.43% (Пловдивъ) — максимумъ
(таблица 15). Дребното селско земеделско
стопанство е основната фигура на българ-
ското земеделско стопанство, което личи отъ
факта, че то обхваща значителна частъ отъ
площъта на цѣлото земеделско стопанство
въ отдѣлнитѣ окръзи, като сепочне отъ 66.39%
въ Шуменския окръгъ, 61.05% въ Хасков-
ския, 58.15% въ Търновския и т. н. и се свърши
съ 42.57% въ Видинския, 37.34% въ Бургазкия
окръгъ. Значи, категорията дребно земеделско
стопанство обхваща грамадна частъ отъ пло-
щъта на цѣлото земеделско стопанство не
само въ окръжитѣ на района съ дребно зе-

медѣлско стопанство, но и въ такива окръзи,
като сж районъ на едрото ни земеделско
стопанство.

Сжщото, но въ по-слаба степенъ, можемъ
да повторимъ и за земеделското ни стопан-
ство съ срѣденъ размѣръ. И то по цѣлото
Царство представлява реална величина, до-
стигайки максимумъ половината отъ цѣлата
площъ на селското земеделско стопанство въ
едни окръзи, напр.: Видинъ, Бургазъ, Ст. За-
гора, но безъ да спада въ никой окръгъ по-
ниско отъ една четвъртъ отъ цѣлата площъ
на селското земеделско стопанство за отдѣ-
ленъ окръгъ.

Въ резултатъ отъ описаното до тукъ зна-
чение на дребното ни и срѣдно селско земе-
дѣлско стопанство сега вече никакъ не ни
очудва скромната роля, която се пада на сел-
ското ни земеделско стопанство отъ едъръ раз-
мѣръ. Разбира се, тази категория селско земе-
дѣлско стопанство въ България има по-голѣмо
значение, отколкото другиятъ краенъ флангъ
на селското ни земеделско стопанство — много
дребното земеделско стопанство, но, все пакъ,
дори и въ района на едрото ни земеделско
стопанство тази категория не достига и една
пета отъ цѣлата площъ на селското земе-
дѣлско стопанство въ окръга и се спуска до
една двадесета и дори до една двадесетъ и
пета частъ въ районитѣ на дребното селско
земеделско стопанство.

За особеноститѣ на градското ни земе-
дѣлско стопанство, като концентрирано въ
сравнително малкъ районъ отъ България,
като такава, за което е характерна по-голѣ-
ма неравномерностъ въ разпредѣлението
му между отдѣлнитѣ категории и частно съ
много голѣма роля на земеделското стопан-
ство съ едъръ размѣръ въ неговия съставъ,
ние вече говорихме по-горе, когато описахме
и самия районъ на разположението му.

За да можемъ да опредѣлимъ районитѣ
на географското разположение на отдѣлнитѣ
категории отъ нашето земеделско стопанство,
не можемъ да се ограничимъ само съ окръ-
житѣ, съ които работѣхме до сега. При мал-
кия размѣръ на държавната територия на
България и при относително голѣмия раз-
мѣръ на окръга, като таквъ, има опасностъ
да включимъ въ състава на единъ повече
или по-малко хомогененъ географски районъ
нееднородни части, когато работимъ съ та-
кива голѣми единици, каквито сж окръжитѣ.
Ето защо, при опита да опредѣлимъ географ-
скитѣ райони на земеделското ни стопанство
предпочитаме околитѣ. Може би още по-
правилно би било, за да се постигне още по-
голѣма точностъ при тази географска райони-
зация, да се излѣзе отъ положението на
земеделското стопанство въ отдѣлнитѣ об-
щини. Обаче за сега това ни е невъзможно,
както поради това, че то не е по-силитѣ на
единъ само отдѣленъ изследвачъ и налага
да се привлѣче въ работа по-голѣмъ статисти-
чески апаратъ, така и поради това, че сведе-
нията на земеделското стопанство въ грани-